ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR FÖR ANSLUTNING AV ELEKTRISKA ANLÄGGNINGAR TILL ELNÄT OCH ÖVERFÖRING AV EL TILL SÅDANA ANLÄGGNINGAR (näringsverksamhet eller annan likartad verksamhet, lågspänning)

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR utarbetade av Energiföretagen Sverige.

1. Inledande bestämmelser

1.1 **Dessa allmänna avtalsvillkor gäller mellan elnätsföretaget och kunden och avser anslutning av elektriska anläggningar och överföring av el till sådana anläggningar, när anslutningen och överföringen avser näringsverksamhet eller annan likartad verksamhet. För anslutning och överföring av el till konsumenter tillämpas andra villkor.**

Beträffande inmatning av el som kommer från elektriska produktions- och energilagringsanläggningar tillämpas andra villkor.

1.2 **Dessa allmänna avtalsvillkor gäller tills vidare och får ändras av Energiföretagen Sverige.**

Elnätsföretaget har rätt att införa sådana ändringar av de allmänna avtalsvillkoren gentemot kunden. När elnätsföretaget inför sådana ändringar får de nya villkoren börja tillämpas tidigast två veckor efter att elnätsföretaget underrättat kunden om ändringarna.

1.3 **Om kunden innehar en fastighet, eller del av en fastighet, med annan rätt än äganderätt, ska kunden tillse att elnätsföretaget gentemot fastighetsägaren tillförsäkras samma rättigheter som om kunden varit fastighetens ägare.**

1.4 **I dessa allmänna avtalsvillkor avses med**

- *anvisat elhandelsföretag*: det elhandelsföretag som säljer el till den kund som inte själv väljer elhandelsföretag. Det anvisade elhandelsföretaget utses av elnätsföretaget.

- *balansansvarig*: den som i avtal med den systemansvariga myndigheten åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i kundens uttagspunkt.

- *elhandelsföretag* (elleverantör enligt ellagen (1997:857)): det företag som en kund köper sin el av.

- *elnätsföretag*: det företag som med stöd av nätkoncession ansluter och överför el åt kunden.

- *nätkoncession*: tillstånd att dra fram, använda och underhålla elledningar i det område där kundens anläggning finns.

- *passdel*: avser den del av säkringsutrustningen som begränsar storleken på den smältpatron (propp) som kan användas.

- *systemansvarig myndighet*: den myndighet, Affärsverket svenska kraftnät, som har det övergripande ansvaret för att landets produktion och förbrukning av el är i balans.

- *uttagspunkt*: enligt ellagen den punkt där en kund, som har ett avtal med ett elnätsföretag, tar ut el för förbrukning.

© Copyright Energiföretagen Sverige

2. Parternas avtal

2.1 **För anslutning till elnätet samt överföring av el till kundens uttagspunkt gäller dessa allmänna avtalsvillkor och vad som i övrigt avtalats. Elnätsföretaget tillämpar vid varje tidpunkt gällande prisbestämmelser.**

2.2 **Om elnätsföretaget eller kunden så önskar ska skriftlig anmälan göras eller skriftligt elnätsavtal upprättas. Kundens företrädare ska styrka sin identitet och behörighet vid avtalstecknandet, om elnätsföretaget begär det.**

2.3 **Elnätsföretaget bestämmer spänning och strömart. Om ändringar av dessa medför kostnader för kunden vid utbyte av apparater m.m. ska kostnaderna ersättas av elnätsföretaget. Hänsyn ska därvid tagas till uppkommen värdeförändring.**

2.4 **Kunden får inte ansluta en produktions- eller energilagringsanläggning till elnätet utan elnätsföretagets godkännande.**

Om överföringen av el till kundens anläggning avbryts kommer även kundens inmatning av el till elnätet upphöra.

3. Hinder mot avtalets fullgörande

3.1 **Part är inte skyldig att fullgöra avtalet om fullgörandet väsentligt försvåras till följd av hinder som denne inte råder över. Som hinder räknas krig, myndighetsbeslut, omfattande driftstörningar, störningar i allmänna transportväsendet, extrema väderleksförhållanden eller annat av part ej vållat förhållande som väsentligt inverkar på avtalets fullgörande och som part inte kunnat förutse och vars skadliga inverkan part inte rimligen kunnat undanröja.**

3.2 **Om den systemansvariga myndigheten Svenska kraftnät begär att uttaget av el i området ska begränsas eller avbrytas kan elnätsföretaget enligt ellagen bli skyldigt att avbryta eller begränsa överföringen av el till kundens uttagspunkt.**

3.3 **Elnätsföretaget har rätt att avbryta överföringen av el för att vidta åtgärder som är motiverade av elsäkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god drift- och leveranssäkerhet. Avbrottet får inte i något fall pågå längre än åtgärden kräver.**

3.4 **Kan elnätsföretaget förutse annat än kortvariga avbrott i överföringen ska kunden i god tid underrättas på lämpligt sätt.**

3.5 **När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa kunders uttag av el enligt punkterna 3.1 eller 3.3 ska elnätsföretaget fördela tillgänglig överföringskapacitet mellan sina kunder så rättvist som möjligt.**

När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa uttaget av el enligt punkten 3.2 ska det enligt författning genomföras så att samhällsviktiga elanvändare prioriteras.

4. Ersättning för skada och avbrottsersättning

4.1 **Elnätsföretaget ska informera kunden om leveranssäkerheten i elnätet och om rätten till avbrottsersättning och skadestånd enligt ellagen.**

<u>Ersättning för skada</u>

4.2 **Bestämmelser om ansvar för skada som orsakas av el finns i elsäkerhetslagen (2016:732).**

4.3 **I de fall elsäkerhetslagens bestämmelser om ansvar inte gäller har kunden rätt till ersättning av elnätsföretaget för avbrott, inskränkning eller annan störning i överföringen endast om detta förorsakats av vårdslöshet eller försummelse från elnätsföretagets sida.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

Rätten till ersättning omfattar inte ren förmögenhetsskada och inte heller följdskada vid person- eller sakskada.

4.4 **Om en kund påtalar att ett byte av elhandelsföretag inte genomförts på rätt sätt eller i rätt tid svarar elnätsföretaget för att frågan, efter samråd med det anmälande elhandelsföretaget, utreds. Elnätsföretaget ska även lämna besked till kunden om vad som orsakat felaktigheten. Besked ska, om inte särskilda skäl föreligger, lämnas till kunden inom en månad från det att kunden tagit kontakt med elnätsföretaget.**

4.5 **Om påbörjande av elleverans eller byte av elhandelsföretag inte genomförts i enlighet med författning och detta beror på elnätsföretaget har kunden rätt till ersättning för den skada som därvid uppstår.**

Om kunden gjort sannolikt att denne drabbats av skada men skadebeloppet inte uppgår till 400 kronor per uttagspunkt och skadetillfälle ska kunden ändå erhålla ersättning med 400 kronor. För att få ersättning med högre belopp måste kunden styrka skadan och dess storlek.

4.6 **Den skadelidande parten ska vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar den skadelidande parten det kan ersättningen reduceras i motsvarande mån.**

<u>Avbrottsersättning</u>

4.7 **Om uttagspunkten är elektriskt frånkopplad i en eller flera faser från spänningssatt koncessionerat nät under en sammanhängande period om minst tolv timmar har kunden rätt till avbrottsersättning om inte någon av följande situationer föreligger.**
1. Avbrottet beror på kundens försummelse.
2. Överföringen har avbrutits med stöd av punkten 3.3.
3. Elnätsföretaget kan visa att avbrottet berott på ett hinder utanför berört elnätsföretags kontroll, som detta inte skäligen kunde förväntats ha räknat med och vars följder detta inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.
4. Avbrottet är hänförligt till ett fel i ett ledningsnät vars ledningar har en spänning om 220 kilovolt eller mer.

4.8 **Elnätsföretaget till vars nät kundens anläggning är ansluten ska betala avbrottsersättning till kunden enligt punkterna 4.9-4.13.**

Rätten till avbrottsersättning omfattar inte kundens inmatning av el.

4.9 **När avbrottsersättning beräknas ska en period med avbruten överföring av el (avbrottsperiod) anses avslutad vid den tidpunkt då avbrottet upphört, om överföringen därefter har fungerat oavbrutet under de närmast följande två timmarna.**

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod om minst tolv timmar och högst tjugofyra timmar betalas med 12,5 procent av kundens beräknade årliga nätkostnad, dock lägst 2 procent av prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Om avbrottsperioden är längre än tjugofyra timmar ska för varje därefter påbörjad tjugofyratimmarsperiod ytterligare ersättning betalas med 25 procent av kundens beräknade årliga nätkostnad, dock ytterligare lägst 2 procent av prisbasbeloppet avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod uppgå till högst 300 procent av kundens beräknade årliga nätkostnad.

© Copyright Energiföretagen Sverige

4.10 Avbrottsersättning får jämkas efter vad som är skäligt
- om avbrottsersättningen är oskäligt betungande med hänsyn till de ekonomiska förhållandena hos elnätsföretaget eller hos ägare till annat nät som på grund av avbrottet är ersättningsskyldig gentemot elnätsföretaget enligt ellagen, eller
- om arbetet med att få igång överföringen av el har behövt försenas för att inte utsätta arbetstagarna för betydande risker.

4.11 Elnätsföretaget ska utge avbrottsersättning utan oskäligt dröjsmål och aldrig senare än sex månader från utgången av den månad då elnätsföretaget fick eller borde ha fått kännedom om avbrottet.

Om betalning inte sker i rätt tid utgår ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för ej utgiven ersättning.

4.12 Om kunden inte fått avbrottsersättning ska kunden underrätta elnätsföretaget om anspråk på avbrottsersättning inom två år från det att avbrottet upphört. Gör kunden inte det har denne förlorat rätten till avbrottsersättning för det aktuella avbrottet.

4.13 Avbrottsersättning ska avräknas från skadestånd som betalas ut på grund av samma elavbrott.

5. Anläggningar

Elnätsföretagets anläggningar

5.1 Elnätsföretaget ska enligt ellagen tillse att överföringen av el är av god kvalitet.

Om det finns skälig anledning att anta att elkvaliteten är bristfällig ska elnätsföretaget utföra en för kunden kostnadsfri utredning av elkvaliteten i kundens uttagspunkt.

Vid konstaterad brist kan elnätsföretaget enligt ellagen vara skyldigt att avhjälpa brister i överföringen.

5.2 Elnätsföretaget drar mot engångsavgift fram erforderliga ledningar till en av elnätsföretaget vald anslutningspunkt. Elnätsföretaget äger ledningarna och bestämmer deras läge efter samråd med kunden. Önskar kunden annan anslutningspunkt, annat läge eller ökad kapacitet ombesörjer elnätsföretaget sådan åtgärd mot särskild ersättning för de merkostnader som därvid uppkommer.

5.3 Elnätsföretagets ledningar är avsedda för elanslutningen och överföringen av el och får inte utan skriftligt tillstånd från elnätsföretaget utnyttjas för annat ändamål.

5.4 Elnätsföretaget har rätt att inom anslutningsfastigheten installera och bibehålla mätare jämte annan för kontroll av förbrukningen erforderlig utrustning, här kallad mätanordningen. Plats för denna väljes av elnätsföretaget efter samråd med kunden och ska upplåtas utan kostnad för elnätsföretaget. Mätanordningen är elnätsföretagets egendom eller upplåten till dennes förfogande och får hanteras endast av elnätsföretaget eller någon som elnätsföretaget anlitat.

Kunden ska se till att för denne tillgänglig mätanordning är lätt åtkomlig för elnätsföretaget, så att elnätsföretaget på ett säkert sätt kan utföra arbete på och kontroll av mätanordningen.

Elnätsföretaget ska se till att kunden får lämplig information i samband med installation av nya mätare.

5.5 Elnätsföretagets plomberingar eller andra spärrdon får inte brytas.

Ett av kunden anlitat registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör äger dock rätt att bryta elnätsföretagets plomberingar i samband med felsökning eller tillsyn av kundens anläggning. Sådant brytande av plombering ska snarast, dock senast nästkommande

© Copyright Energiföretagen Sverige

vardag, anmälas av det registrerade elinstallationsföretaget eller den auktoriserade elinstallatören till elnätsföretaget.

Kundens anläggning

5.6 **Enligt elsäkerhetslagen ansvarar anläggningsinnehavaren själv för att anläggningen är säker och används på ett säkert sätt. Förekommande plomberingar påverkar inte detta ansvar.**

Alla arbeten på kundens anläggning ska utföras enligt elsäkerhetslagen och övriga gällande bestämmelser. För arbetets utförande ska, om inte annat följer av gällande bestämmelser, anlitas ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör.

5.7 **Kunden ansvarar för att huvudsäkring (mätarsäkring) och tillhörande passdel möter det behov som kunden har. Däri ingår även att kontrollera att den avgiftsbestämmande passdelen och huvudsäkringen överensstämmer med vad som är avtalat med elnätsföretaget.**

5.8 **Anslutning av kundens anläggning till nätet får endast utföras av elnätsföretaget.**

Elinstallationsarbete som medför behov av ny anslutning, ändrad anslutning eller väsentlig förändring av kundens uttag, uttagsmönster eller anläggning ska innan arbetet påbörjas skriftligen föranmälas till elnätsföretaget av ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör. Sådan förändring kan exempelvis vara ändring av avgiftsbestämmande passdel och huvudsäkring, installation av fast ansluten laddbox, solceller, batteri (energilager), byte av uppvärmningssätt eller liknande.

Elinstallationsarbetet får endast utföras efter elnätsföretagets godkännande.

5.9 **Elinstallationsarbete enligt punkten 5.8 andra stycket ska skriftligen färdiganmälas till elnätsföretaget av ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör och det som omfattas av färdiganmälan får endast driftsättas efter elnätsföretagets godkännande.**

5.10 **Kunden äger och ansvarar för att bekosta, installera, underhålla och vid behov förnya den för anslutningen och mätanordningen erforderliga utrustningen, såsom mätartavla, mätarskåp och mätarledningar.**

5.11 **Kunden får inte använda sin anläggning så att skada kan uppkomma på elnätsföretagets anläggningar, eller så att störningar kan uppstå i elnätet eller för andra kunder.**

5.12 **Elnätsföretaget har rätt att kräva att kunden på egen bekostnad utan oskäligt dröjsmål ändrar sin anläggning så att betryggande driftförhållanden uppnås och så att gällande bestämmelser uppfylls.**

5.13 **Kunden är skyldig att på elnätsföretagets begäran lämna uppgift om antalet anslutna apparater och bruksföremål samt om dessas beskaffenhet och effektbehov.**

5.14 **Kunden får inte koppla samman elnätsföretagets anläggning med annan kraftkälla eller anläggning om inte annat avtalats.**

5.15 **Elnätsföretaget eller någon företaget anlitat ska efter samråd med kunden lämnas tillträde till elnätsföretagets mätanordning.**

För de fall kunden inom sin anläggning har uttagspunkt som nyttjas av annan elanvändare ska kunden tillse att elanvändaren lämnas tillträde till den mätanordning som tillhör sådan uttagspunkt.

© Copyright Energiföretagen Sverige

5.16 Elnätsföretaget har rätt att göra en kontroll av kundens anläggning.

Om elnätsföretaget vid inkoppling eller kontroll upptäcker felaktigheter i kundens anläggning, ska elnätsföretaget underrätta kunden om detta.

En kontroll innebär inte att elnätsföretaget övertar det ansvar och de skyldigheter som kunden, anläggningsinnehavaren eller den som utfört arbete på kundens anläggning kan ha.

5.17 Om elnätsföretaget och kunden kommit överens om att ett komplett femledarsystem ska finnas inom nätstationsområdet ska respektive part ha erforderlig kontroll över femledarsystemet så att funktionen upprätthålls i rimlig utsträckning. Överenskommelsen kräver ett separat avtal mellan parterna.

6. Mätning, insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

Mätning

6.1 Till kunden överförd el registreras av elnätsföretagets mätare.

Om insamlade mätvärden inte överensstämmer med elmätarens register, ska elmätarens register gälla.

6.2 Har kunden anledning att förmoda att fel föreligger i mätaren ska denne utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till elnätsföretaget. Kunden har då rätt att påkalla provning av mätaren. Provningen utförs av elnätsföretaget, eller någon elnätsföretaget anlitar, om kunden godtar det. Kunden har dock rätt att begära att provningen kontrolleras eller utförs av opartisk sakkunnig.

6.3 Vid provning ska mätarens registrering anses godtagbar i det fall avvikelsen inte är större än vad den får vara enligt vid var tid gällande föreskrifter. Är avvikelsen större ska mätvärdena rättas och mängden överförd el korrigeras så att den motsvarar de rättade värdena.

6.4 Sker provning på kundens begäran och det då konstateras att mätarens registrering är godtagbar enligt punkten 6.3 ska kunden ersätta elnätsföretaget med högst de självkostnader som uppkommit för provningen. I annat fall bekostas provningen av elnätsföretaget. Elnätsföretaget ska i förväg informera kund som begär provning om beräknad kostnad för provningen.

Insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

6.5 Elnätsföretagets mätning, insamling och rapportering av mätvärden ska ske i enlighet med författning.

En kund som begär att elförbrukningen ska mätas utöver kraven som följer av författning ska av elnätsföretaget debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen av kundens förbrukning då kräver en annan mätutrustning än vid mätning enligt författning, ska kunden betala kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten.

Andra kostnader för mätning än de som nu nämnts får inte debiteras kunden.

6.6 Elnätsföretagets faktura till kunden ska vara tydlig och ange

1. **det belopp som ska betalas,**
2. **en uppdelning av beloppet i komponenter, varav en komponent ska avse skatt,**
3. **förfallodag,**
4. **vilka aktuella priser som fakturan grundas på, och**
5. **i förekommande fall, om avtalet föreskriver en framtida ändring av produkten eller priset tillsammans med det datum då ändringen träder i kraft.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

6.7 **Elnätsföretaget ska fakturera kunden utifrån uppmätt faktisk förbrukning.**

Om särskilda skäl föreligger får dock faktureringen ske preliminärt och baseras på beräknad förbrukning. Den beräknade förbrukningen ska då fastställas med ledning av kundens tidigare kända förbrukning samt övriga omständigheter som t.ex. av kunden uppgivna förändringar som kan antas påverka förbrukningen.

Om ett elnätsföretag tillämpar ett system med förskottsbetalning, ska detta vara skäligt och grundat på den förväntade förbrukningen.

6.8 **Vid avstämning av fakturering som har grundats på beräknad förbrukning enligt 6.7 (preliminär fakturering) ska avstämningen utifrån uppmätt faktisk förbrukning (avstämningsfakturering) ske med hänsyn tagen till de olika priser som har tillämpats för den tid avstämningen omfattar.**

6.9 **Om det vid provning eller på annat sätt konstaterats att mätanordningen inte fungerar eller om denna registrerat annan mängd överförd el än den verkliga eller har fel skett vid insamling av mätvärden, uppskattar elnätsföretaget efter samråd med kunden och berörda elhandelsföretag den mängd el som överförts. Uppskattningen sker med ledning av kundens tidigare kända mätvärden samt övriga omständigheter som kan ha påverkat överföringen. Uppskattningen ska ligga till grund för elnätsföretagets fakturering.**

Sådan uppskattning får inte ske för längre tid tillbaka än tre år från det att felet blev känt av båda avtalsparterna. För det fall part borde ha känt till omständighet enligt första stycket utan att underrätta den andra parten om detta får uppskattning ske för längre tid.

Har överförd mängd enligt denna punkt uppskattats ska elnätsföretaget meddela detta senast i samband med faktureringen.

6.10 **Om kunden har fakturerats ett felaktigt belopp ska reglering av det felaktigt fakturerade beloppet ske. Regleringen ska normalt ske vid påföljande faktureringstillfälle.**

6.11 **Om inte särskilda skäl föreligger ska slutfakturan grundas på insamlade mätvärden.**

7. Betalning och säkerhet

7.1 **Kunden ska betala för att vara ansluten till nätet och för överföring av el. Betalningsskyldigheten omfattar även överföring av el som kunden inte kunnat tillgodogöra sig på grund av fel inom sin anläggning, eller av annan orsak som inte beror på elnätsföretaget.**

7.2 **Om kunden börjar ta ut el i uttagspunkten utan att ha något giltigt avtal med ett elhandelsföretag ska kunden betala för elen till det elhandelsföretag som elnätsföretaget är skyldigt att anvisa enligt punkten 10.3, enligt de villkor som detta elhandelsföretag tillämpar.**

7.3 **Betalning ska vara elnätsföretaget tillhanda senast på den i elnätsföretagets faktura angivna förfallodagen, vilken infaller tidigast 15 dagar efter det att elnätsföretaget avsänt fakturan, om inte annat skriftligen avtalats.**

7.4 **Sker inte betalning i rätt tid har elnätsföretaget rätt att av kunden, förutom fakturabeloppet, ta ut ränta enligt räntelagen från den i fakturan angivna förfallodagen och ersättning för de kostnader som är förenade med dröjsmålet. Hit räknas även kostnader för skriftlig betalningspåminnelse och kostnader för verkställighet av betalningsförpliktelse eller annan förpliktelse.**

7.5 **Om elnätsföretaget har skälig anledning att befara att kunden inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser har elnätsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för fortsatt anslutning och överföring. Skälig anledning kan exempelvis vara**

© Copyright Energiföretagen Sverige

brister eller förseningar beträffande tidigare betalningsförpliktelser till elnätsföretaget eller kännedom om att kunden har en eller flera betalningsanmärkningar.

Om elnätsföretaget enligt första stycket har rätt att begära säkerhet eller förskottsbetalning har elnätsföretaget också rätt att kräva månadsfakturering.

Säkerhet eller förskott får inte omfatta större belopp än vad som motsvarar sex månaders beräknade avgifter för överföring av el.

Har kunden under en tid av ett år från det att säkerhet ställdes eller förskottsbetalning första gången betalades, i rätt tid fullgjort sina betalningsförpliktelser ska den ställda säkerheten återlämnas respektive kravet på förskottsbetalning avbrytas.

Om kunden har ställt säkerhet ska deponerade medel placeras på räntebärande konto, skiljt från elnätsföretagets egna tillgångar.

8. Avbrytande av överföring av el (frånkoppling) samt återinkoppling

8.1 **Försummar kund att betala förfallna avgifter, ställa säkerhet eller lämna förskottsbetalning, och är försummelsen inte ringa, får elnätsföretaget frånkoppla kundens anläggning från nätet. Frånkoppling får också ske om kunden gör sig skyldig till annan väsentlig försummelse enligt dessa villkor och vad som i övrigt avtalats.**

8.2 **Innan elnätsföretaget vidtar åtgärder med stöd av bestämmelserna i punkten 8.1 ska kunden beredas tillfälle att vidta rättelse.**

Avser försummelsen betalning ska kunden ges skälig tid, minst 15 dagar räknat från begäran om rättelse, att betala innan frånkoppling får ske.

8.3 **Frånkoppling får även ske när kunden åsidosätter villkor i elhandelsavtal beträffande den el som elnätsföretaget överför till kunden och åsidosättandet medför rätt för elhandelsföretaget att begära frånkoppling. Ansvaret för att rätten till frånkoppling finns, åligger alltid det elhandelsföretag som begärt åtgärden.**

Har kunden, efter frånkoppling som skett enligt första stycket, bytt elhandelsföretag får elnätsföretaget inte vägra kunden återinkoppling.

8.4 **Frånkoppling får inte ske om fordran är föremål för tvist. Om fordringen endast delvis är tvistig kan dock den del av fordringen som inte är tvistig, om övriga förutsättningar i punkterna 8.1 och 8.2 är uppfyllda, utgöra grund för frånkoppling.**

8.5 **Återinkoppling sker först då kunden uppfyllt samtliga sina förpliktelser enligt avtalet, erlagt ersättning för elnätsföretagets kostnader som föranletts av åtgärder för frånkoppling och återinkoppling samt erlagt eventuellt begärd säkerhet eller förskottsbetalning.**

9. Upplåtelse av mark, m.m.

9.1 **För utförande och bibehållande av elnätsföretagets anläggningar för överföring av el inom elnätsföretagets område för nätkoncession ska kunden upplåta mark i erforderlig mån och lämna elnätsföretaget tillträde till berörda fastigheter. Häri ingår rätt för elnätsföretaget att underhålla och reparera anläggningarna samt att fälla träd och buskar, som utgör fara eller hinder för anläggningarna. Skälig hänsyn ska därvid tas till kundens intressen.**

9.2 **Kunden ska erhålla ersättning enligt gällande författningar och praxis för skador till följd av åtgärder enligt punkten 9.1.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

Är elnätsföretagets anläggningar avsedda uteslutande för anslutning och överföring av el till kundens anläggning lämnas ersättning endast för tillfälliga skador.

Ersättning lämnas inte i något fall för obetydliga tillfälliga skador.

9.3 **Kunden får inte uppföra byggnad, ändra marknivån eller vidtaga andra åtgärder som äventyrar åtkomst till, säkerheten, funktionen eller driften av elnätsföretagets anläggningar.**

9.4 **Om kunden kräver flytt eller annan ändring av elnätsföretagets anläggningar, ska elnätsföretaget medverka till detta om inte väsentligt hinder av teknisk natur föreligger. Av flyttningen eller ändringen föranledda kostnader ska betalas av kunden.**

9.5 **Om elnätsföretagets anläggning inte är i funktion och inte heller i framtiden ska användas ska elnätsföretaget på egen bekostnad avlägsna anläggningen om kunden begär det och anläggningen innebär väsentligt men för denne.**

9.6 **Kunden är skyldig att på begäran teckna servitutsavtal eller medverka till att elnätsföretaget erhåller ledningsrätt för sina anläggningar samt att verka för att elnätsföretaget till säkerhet för servitutsavtal erhåller inskrivning i fastigheten.**

10. Påbörjande av elleverans samt byte och anvisning av elhandelsföretag

10.1 **Vid påbörjande av elleverans är elnätsföretaget skyldigt att se till att kundens val av elhandelsföretag genomförs, förutsatt att anmälan ifrån elhandelsföretaget till elnätsföretaget skett på föreskrivet sätt.**

10.2 **Byte av elhandelsföretag ska genomföras utan särskild kostnad för kunden.**

Elnätsföretaget ska genomföra byte av elhandelsföretag enligt anmälan från det nya elhandelsföretaget som kunden valt.

Elnätsföretaget är skyldigt att genomföra bytet till den dag elhandelsföretaget och kunden kommit överens om förutsatt att anmälan från elhandelsföretaget skett senast 14 dagar innan bytet ska genomföras.

Om byte av elhandelsföretag och/eller balansansvarig inte skett på föreskrivet sätt kommer det tidigare elhandelsföretaget att fortsätta leveransen, respektive balansansvaret att kvarstå på den tidigare balansansvarige tills bytet kan äga rum.

10.3 **Om en kund saknar avtal om elleverans med ett elhandelsföretag är elnätsföretaget enligt lag skyldigt att anvisa kunden ett sådant (anvisat elhandelsföretag).**

Elnätsföretaget ska utan dröjsmål underrätta kunden om vilket elhandelsföretag som anvisats och om kundens möjligheter att byta elhandelsföretag.

10.4 **Anvisar elnätsföretaget kunden ett elhandelsföretag enligt punkten 10.3 ska elnätsföretaget samtidigt underrätta det anvisade elhandelsföretaget om detta.**

11. Giltighet, ändringar och tillägg

11.1 **Elnätsavtalet gäller tills vidare.**

Om inte annat avtalats upphör avtalet en månad efter skriftlig uppsägning från kunden.

Den som säger upp avtalet ska styrka rätten att företräda kunden, om elnätsföretaget begär det.

© Copyright Energiföretagen Sverige

11.2 Elnätsföretaget får ändra sina priser. Vid sådana prisändringar ska elnätsföretaget underrätta kunden om ändringarna. Sådan underrättelse ska ske minst 15 dagar före ikraftträdandet, antingen genom ett särskilt meddelande till kunden eller genom annonsering i dagspressen och information på elnätsföretagets webbplats. Med dagspress avses den dagstidning som har störst spridning i den kommun där överföringen sker.

Prisändringar till följd av ändrade särskilda skatter eller av staten beslutade avgifter får ske och kan genomföras utan föregående underrättelse.

11.3 Vid prisändring får det nya priset tillämpas med utgångspunkt antingen från insamlat mätvärde, om insamlingen sker inom skälig tid från ändringstidpunkten, eller från ett på skälig grund beräknat mätvärde.

11.4 Energimarknadsinspektionen är tillsynsmyndighet enligt ellagen och kan bl.a. utöva tillsyn över elnätsföretagens nättariffer för överföring av el. Vidare kan villkor och kostnader för anslutning prövas av Energimarknadsinspektionen.

© Copyright Energiföretagen Sverige